

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26

Kancelária predsedu

Odbor komunikácie a styku s verejnosťou

Daňové licencie mohli priniesť do rozpočtu viac financií

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (NKÚ SR) ukončil kontrolu na Finančnom riaditeľstve Slovenskej republiky (FR SR), ktorá bola zameraná na postup správcu dane pri výbere daňových licencií od právnických osôb. Cieľom kontrolórov bolo preveriť, či riaditeľstvo využilo všetky možnosti na zabezpečenie výberu dane z príjmov právnickej osoby (DPPO) do štátneho rozpočtu (ŠR) za zdaňovacie obdobie (ZO) 2014 a 2015. Kontrola poukázala na to, že vytvorený systém výberu daňových licencií mohol čiastočne prispieť k väčšiemu poriadku v oblasti daňovej politiky štátu. Na druhej strane správca dane nevykonal dostatočné kroky na to, aby vyzval daňové subjekty na podanie daňového priznania so zámerom vymáhať nezaplatenú daň. Ak by totiž výber dane realizoval dôsledne, mohol byť príjem vyšší.

Zistenia NKÚ SR

V rámci konsolidačných opatrení vláda SR od 1. januára 2014 zaviedla pre slovenských podnikateľov, ktorí vystupujú ako právnické osoby, výber daňovej licencie. Za rok 2014 predstavovala priznaná výška daňových licencií z podaných daňových priznaní hodnotu 104,1 mil. eur, v roku 2015 sa znížila na úroveň 96,1 mil. eur (tabuľka nižšie).

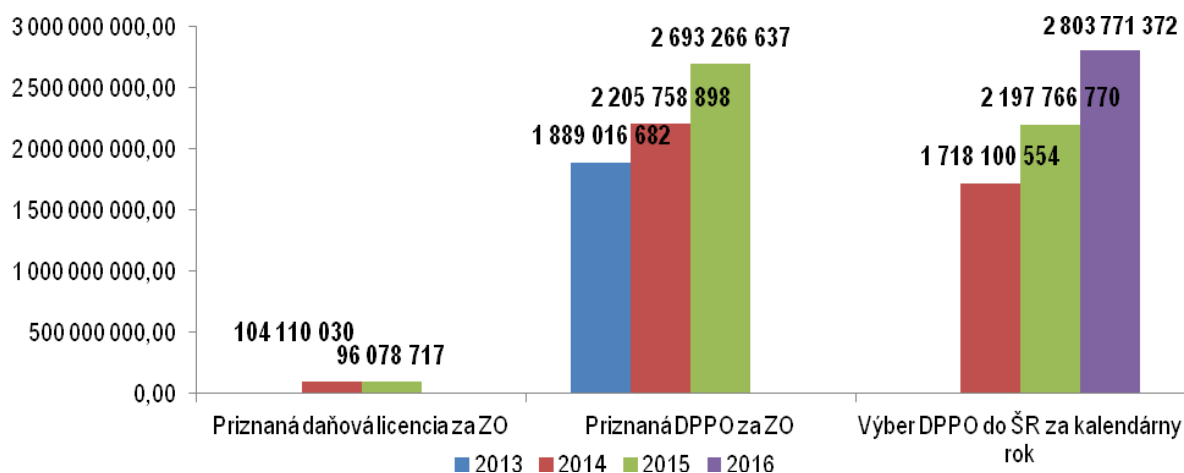
Výsledky kontroly NKÚ SR ukázali, že systém výberu daňových licencií prispel k zvýšeniu príjmov do ŠR. Kontrolou však bolo zistené, že správca dane nepostupoval podľa zákona, keď za ZO 2014 a 2015 nevyzval viac ako 44-tisíc daňových subjektov na podanie daňového priznania v náhradnej lehote (ZO 2014 – 17-tisíc prípadov; ZO 2015 – 27-tisíc prípadov). Kontrolóri ďalej zistili, že ak aj správca dane subjekty na podanie daňového priznania v náhradnej lehote vyzval, až 35-tisíc ich napriek tomu nepodalo. Podľa zistení kontrolórov došlo k výpadku príjmov štátneho rozpočtu v minimálnej výške 38,2 mil. eur, keďže daňovú licenciu aspoň v jej minimálnej výške 480 eur do rozpočtu neodviedlo 79 498 právnických osôb založených pre účely podnikania.

Nezaplatenie daňovej licencie finančná správa eviduje za rok 2014 u vyše 9-tisíc právnických osôb v celkovom objeme 6,7 mil. eur, za rok 2015 až u 15-tisíc právnických osôb v objeme 11,2 mil. eur. Kontrolný úrad tak dospel k záveru, že táto skutočnosť má negatívny dosah na príjmy ŠR v rokoch 2015 a 2016. Zároveň kontrolóri upozorňujú na to, že správca dane koná nedostatočne v prípade začatia daňového exekučného konania za účelom vymoženia daňovej licencie. Napríklad v roku 2014 v prípade 1 314 daňových nedoplatkov v objeme 1 mil. eur, v roku 2015 sa to zvýšilo až na 6 433 daňových nedoplatkov vo výške 4,7 mil. eur. Ide o prípady, keď podnikatelia daňové priznanie podali, ale priznanú daňovú licenciu nezaplatili.

Odporúčania NKÚ SR

NKÚ SR je toho názoru, že správca dane musí aktívne chrániť záujmy štátu, úzko spolupracovať s daňovými subjektmi a poskytovať im poučenie o ich povinnostiach. Takisto je povinný bez zbytočných prieťahov vybaviť veci, ktoré sú predmetom správy daní a použiť najvhodnejšie prostriedky na správne určenie a vyrubenie dane. Kontrolóri preto finančnej správe odporúčajú operatívnejšie monitorovať nadväznosť procesných úkonov pri správe DPPO. Jednou z ciest môže byť tiež sprísnenie zákonom stanovených podmienok pre zánik obchodných spoločností s právnym nástupcom. Kontrola identifikovala problémy aj v súvislosti s nedostatočným personálnym krytím. Krokom k náprave je zvýšenie personálnych kapacít v rámci daňovej správy, keďže pri danom množstve subjektov je v niektorých prípadoch ťažké realizovať základné zákonné povinnosti.

Priznanie daňovej povinnosti k DPPO a jej výber do príjmov ŠR za zdaňovacie obdobia 2013 – 2015 (v eurách)

Daňová licencia – minimálna daň z príjmu (stanovená na 480 eur, 960 eur, 2880 eur v závislosti od ročného obratu podľa toho, či je daňovník platiteľom DPH), ktorú platí každý daňový subjekt – právnická osoba zriadená pre podnikanie za každé zdaňovacie obdobie, a ktorého daňová povinnosť v daňovom priznaní je nižšia ako ustanovená výška daňovej licencie.